

Motion 2003:69 om en opartisk utredning om rullstolstaxi

Ärendet

I en motion om en opartisk utredning om rullstolstaxi föreslår Birgitta Bexelius m.fl. (fp) att landstingsfullmäktige beslutar om att låta göra en opartisk ekonomisk analys av vad rullstolstaxi innebär samhällsekonomiskt. Landstingsstyrelsens förvaltning har fått motionen för yttrande. Även Färdtjänstnämnden har ombetts lämna yttrande.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta att föreslå landstingsfullmäktige att besluta

att som svar på motionen överlämna detta tjänsteutlåtande.

Bakgrund

I motionen beskrivs fördelarna med rullstolstaxi för den enskilde funktionshindrade. I samband med att kostnaden för att resa med rullstolstaxi har höjts anser man att villkoren för resandet har försämrats. Motionärerna tror att en analys skulle utvisa att det är samhällsekonomiskt bra att använda rullstolstaxi och föreslår därför att landstinget låter göra en analys av vad rullstolstaxi innebär samhällsekonomiskt. Analysen bör innefatta perioden före och efter avgiftshöjningen år 2003, vad rullstolstaxi innebär för den enskilde rullstolsbundne, vilka möjligheter att arbeta och delta i fritidsaktiviteter som användandet av rullstolstaxi medför samt en jämförelse med kostnad för färdtjänstbuss och vanlig taxi. Möjligheter och begränsningar föreslås jämföras.

Förvaltningens synpunkter

En så kallad ”rullstolstaxi” är en taxi som är utrustad på ett sådant sätt att en person kan sitta kvar i rullstolen under färd. Rullstolstaxi infördes som ett försöksprojekt från september 2001 till december 2002. Försöket utvisade både positiva och negativa effekter. Efter justering av konceptet utökades

Bilagor

1. Motion 2003:69 av Birgitta Bexelius m fl (fp)
2. FtjN:s yttrande 2004-11-18 (tjänsteutlåtande 35/2004)
3. Bilaga 1 till FtjN:s yttrande

försöksperioden från februari 2003 till april 2004. Syftet var att stimulera utvecklingen av taxifordon, möjliggöra större flexibilitet främst avseende fritidsresor samt stimulera leverantörerna till en bättre service. Till upphandlingen av specialfordon (inklusive rullstolstaxi) för perioden maj 2004 till april 2008 gjordes ytterligare förändringar av konceptet rullstolstaxi. Tanken var att försöket än mer skulle förbättra tillgängligheten för funktionshindrade. Upphandlingen gjordes under 2003 innan landstingsfullmäktige fattat beslut om nya avgifter för rullstolstaxi.

I samband med att fullmäktige beslutade om avgiftshöjning från och med den 15 oktober 2003 försämrades villkoren till viss del för resande med rullstolstaxi. Taxehöjningen var en av de åtgärder som Färdtjänstnämnden nödgades vidta för att minimera ett förväntat stort budgetunderskott. Den tidigare begränsningen, att nyttjande av rullstolstaxi skulle koncentreras till kvällar, nätter och helger, har däremot tagits bort.

En analys, i vilken huvuddelen av motionärernas ovan beskrivna krav tillgodoses, utfördes hösten 2004 på Färdtjänstnämndens uppdrag, i enlighet med förslag från nämndens m-, kd- och fp-ledamöter. Analysen utfördes av Temo och redovisar bland annat vilka konsekvenser avgiftsförändringen medfört för resenärerna och för förvaltningen. Analysen belyser dock inte specifikt vad rullstolstaxi innebär samhällsekonomiskt.

Temos analys visar att resandet med rullstolstaxi ökade markant från ca 2 500 resor per månad till ca 8 000 resor per månad under perioden februari - september 2003. Ett litet antal resenärer svarade för huvuddelen av resandet. Ca 85 procent av försöksgruppen, som bestod av ca 17 400 färdtjänstbussresenärer, använde aldrig rullstolstaxi. I oktober 2003 infördes höjningen av egenavgiften och därefter har omfattningen av resandet minskat till ca 200 resor per månad. Resenärerna anger som främsta skäl till att man inte reser så ofta att ”det har blivit dyrare”. I stället för att resa med rullstolstaxi reser man idag med färdtjänstbuss och med ordinarie kollektivtrafik.

En jämförelse av genomsnittskostnaden mellan olika trafikslag år 2003 visar följande: färdtjänsttaxi 199 kr, färdtjänstbuss 329 kr och rullstolstaxi 362 kr. Merkostnaden för färdtjänst med rullstolstaxi har beräknats till ca 1,4 miljoner kronor för den del av försöksperioden som inföll före avgiftshöjningen d.v.s. åtta månader (februari - september 2003). I beräkningarna har inte hänsyn tagits till eventuella konsekvenser för effektiviteten i ordinarie specialfordonstrafik till följd av ett minskat underlag för samplanering och samutnyttjande av specialfordon.

I dagsläget har Färdtjänstnämnden en budget i balans och utvisar ett positivt resultat efter genomförda rationaliseringar och besparingsåtgärder.

Ledstjärnan är ”Fler resor för pengarna” och att fler resor ska ske i en tillgänglig SL-trafik och i Närtrafiken, vilket präglar nämndens budget. En tillgänglig och anpassad kollektivtrafik minskar behovet av individuella sÄrlösningar. Fler människor får möjlighet att resa utan några begrÄnsningar i form av regler och föreskrifter samtidigt som resurserna blir mer kostnadseffektiva och belastningen på miljön minskar. I nämndens budget har resurser omfördelats till resenärer med stora behov genom att antalet fÄrdtjänstresor med specialfordon ökat med 10 procent. Samtidigt ska 5 procent av fÄrdtjänstresorna med taxi styras över till resande i mer kostnadseffektiva former.

Förvaltningen stödjer FÄrdtjänstnämndens strÄvan att effektivisera resandet och att nyttja resurserna optimalt. Nämnden utgör en del av en koncern vars verksamhet i dagsläget måste präglas av sparsamhet och återhållsamhet. Förvaltningen finner, i tillägg till det ovan redovisade, inte något behov av ytterligare ekonomisk analys av rullstolstaxi och dess betydelse för resenärerna.

Sören Olofsson